

Dr. Bojan Geršak,
višji kriminalistični inšpektor,
Uprava kriminalistične policije, Sektor za gospodarsko kriminaliteto,
Oddelek za finančne preiskave in pranje denarja
Slovenija
bojangersak@gmail.com

STANJE NA PODROČJU OMEJEVANJA PRANJA DENARJA V SLOVENIJI

Življenje v zdajšnjem času in prostoru ni omejeno na eno ozemlje, državo in prebivanje v zaprtem krogu. Pranje denarja je mednarodni fenomen, zato ga je treba obravnavati globalno in usklajeno v svetovnem merilu. V boju proti pranju denarja so hitro dostopne informacije ključnega pomena. Prav tako je potrebno izpostaviti, da je potrebno za krepitev učinkovitosti dela usklajeno sodelovanje med organi odkrivanja in preprečevanja kot tudi med organi preiskovanja in pregona pranja denarja. Pri čemer pa je za učinkovitost dela na navedenem področju nedvomno pomembno upoštevati mednarodne standarde, smernice in nenazadnje ugotovitve elevacijskih postopkov. Le tako smo lahko na področju obravnave pranja denarja dovolj učinkoviti. Prispevek je razdeljen v štiri vsebinske sklope. V prvem vsebinskem sklopu je opredeljen mednarodni vidik boja zoper pranje denarja s poudarkom na opravljeni evalvaciji R. Slovenije v letu 2016 s strani Sveta Evrope in njegovega odbora Moneyval, kjer so tudi izpostavljene ključne ugotovitve ocenjevalcev. V drugem vsebinskem sklopu so izpostavljene novosti, ki jih je prinesel konec novembra 2016 sprejeti novi Zakon s področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-1, 2016). Poudarek je na novostih, ki se nanašajo na odnos oz. pooblastila med policijo in Uradom RS za preprečevanje pranja denarja (Urad). V tretjem vsebinskem sklopu je opredeljen odnos med statusom Obvestil o sumljivih transakcijah in Informacijah o drugih kaznivih dejanjih, ki jih Urad naslovi na policijo in njihov odnosu do začetka predkazenskega postopka na strani policija. V zadnjem vsebinskem sklopu pa je opredeljena inkriminacija pranja denarja po Kazenskem zakoniku RS (KZ-1, 2008), kjer so pojasnjeni posamezni odstavki člena 245. KZ-1.

Ključne besede: pranje denarja, policija, Urad RS za preprečevanje pranja denarja, predhodno kaznivo dejanje, Moneyval

1. UGOTOVITVE EVALVACIJSKE SKUPINE SVETA EVROPE, KI SE NANAŠAJO NA DELO URADA IN ORGANE ODKRIVANJA IN PREGONA

Na mednarodni ravni so nacionalni sistemi boja proti preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (v nadaljnjem: PPDFT) podvrženi mednarodnemu ocenjevanju izvajanja ukrepov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, ki ga vsakih pet do sedem let izvajajo strokovnjaki FATF¹ ali poseben odbor strokovnjakov Moneyval pri Svetu Evrope (Dahan, 2000). V letih od 2014 do 2016 je sledil peti krog ocenjevanja Slovenije, ki ga je izvedel odbor Moneyval. Ključne ugotovitve so bile predstavljene v letu 2017, ko je bilo tudi objavljeno poročilo Sveta Evrope (Poročilo petega kroga ocenjevanja Republike Slovenije, 2017²). V prispevku bodo izpostavljene le tiste ključne ugotovitve, ki se neposredno nanašajo na delo Urada ter delo organov odkrivanja in pregona, in sicer:

- organi odkrivanja in pregona so finančne obveščevalne podatke, ki jih je zbral Urad, deloma uporabili za preiskovanje in preganjanje pranja denarja (v nadaljevanju PD);
- čeprav število preiskav PD narašča, ni sorazmerno s številom preiskav in obsodb za predhodno kaznivo dejanje, pri katerem se pridobi premoženjska korist. Dosežen je bil napredek pri zagotavljanju sodb PD, vključno s PD prek tretjih oseb in avtonomnim PD;
- civilna zaplemba premoženjske koristi ni posebno uspešna zaradi zadev, predloženih ustavnemu sodišču, v zvezi s pomisleki glede človekovih pravic;
- Urad ter organi odkrivanja in pregona se aktivno vključujejo v mednarodno sodelovanje, prosijo za pomoč sorodne tuje organe ter zagotavljajo pravočasno in kakovostno pomoč pristojnim organom drugih držav (članic in nečlanic Evropske unije);
- nebančne finančne institucije se ne zavedajo dovolj obsega svoje izpostavljenosti nevarnostim PD;
- banke dobro razumejo tveganja, povezana z nevarnostmi PD;
- Urad je na splošno zadovoljen s kakovostjo sporočil o sumljivih transakcijah, ki jih prejme od bank, v sporočilih nebančnih finančnih institucij pa manjkajo pomembne informacije;
- sporočila o financiranju terorizma (v nadaljnjem besedilu: FT) so redka in jih večinoma predložijo večje banke;
- Banka Slovenije (v nadaljnjem besedilu: BS), oddelek, pristojen za

¹ Projektna skupina za finančno ukrepanje.

² Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures, Slovenia, fifth Round Mutual Evaluation Report. Dosegljivo na: http://www.uppd.gov.si/fileadmin/uppd.gov.si/pageuploads/dokumenti/NRA_updated_2014_2015.pdf

bančni nadzor, dobro razume nevarnosti PD;

- drugi nadzorniki ne razumejo tako dobro nevarnosti PD;
- pri vseh nadzornikih sta razumevanje posebnih vprašanj FT v njihovi pristojnosti, znanje o njih pa je pomanjkljivo;
- organi odkrivanja in pregona ter obveščevalni organi dobro razumejo nevarnosti FT ter si proaktivno izmenjujejo informacije o sumih FT;
- Slovenija je sprejela nekatere ukrepe (register dejanskih lastnikov) za večjo preglednost pravnih oseb in preprečevanje njihovih zlorab, vendar ti ukrepi ne zadoščajo za učinkovito preprečevanje kriminalcem, da bi ustanavljali gospodarske družbe za nezakonite namene (Poročilo petega kroga ocenjevanja Republike Slovenije, 2017).

V letih 2009 in 2010 je bila Slovenija kot članica Sveta Evrope ocenjena v četrtem krogu, ki ga je izvedel odbor Moneyval. Takratne ključne ugotovitve so bile, da je izvedla številne ukrepe za okrepitev svoje ureditve sistema PPDFT. Vseeno pa so takrat ugotovili, da je raven kazenskega pregona za kaznivo dejanje PD in nalogov za odvzem premoženja še vedno izjemno nizka. Po mnenju ocenjevalcev to bistveno zmanjšuje učinkovitost same ureditve. Kljub navedenemu so izpostavili, da Slovenija kot majhna država nima vloge večjega mednarodnega finančnega centra ter je tako tveganje države kot baze za teroriste ali financiranje terorizma ocenjeno kot majhno. Po četrtem (2010) in petem krogu (2016) ocenjevanja Slovenije je pri slovenski ureditvi PD/FT prišlo do pomembnih sprememb. Slovenija je tako leta 2015 opravila svojo prvo nacionalno oceno tveganja (v nadaljnjem besedilu: NOT), leta 2016 je sprejela posodobljeno različico NOT in akcijski načrt; leta 2010 je bil ustanovljen Nacionalni preiskovalni urad (v nadaljevanju: NPU) in leta 2011 ustanovljeno Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije (v nadaljevanju: SDT); ter v letu 2011 je bil sprejet novi Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (2011) (v nadaljnjem besedilu: ZOPNI) in nazadnje je bil še v letu 2016 sprejet popolnoma nov Zakona za preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma, ki je bil v skladu s četrto Direktivo³ s področja preprečevanja PD in FT (2015). Navedeni ZPPDFT-1, je nadomestil prejšnjo zakonodajo, veljavno od leta 2008. Na podlagi navedenega lahko ugotovimo, da je pravni okvir Slovenije na splošno skladen z zahtevami standardov FATF, a obstaja nekaj pomembnih izjem. Slovenija v glavnem ima strukturne elemente, potrebne za zagotavljanje učinkovitosti sistema PPDFT. Urad je na nacionalni ravni ključni organ PPDFT pri oblikovanju in izvajanju politik in dejavnosti PPDFT. V Sloveniji imamo ustanovljen administrativni tip Urada znotraj Ministrstva za finance, in sicer kot

3 DIREKTIVA (EU) 2015/849 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES.

organ v sestavi. Pristojnosti Urada se nanašajo na preprečevanje in odkrivanje pranja denarja, Urad pa skrbi tudi za sprejemanje in analiziranje sporočil o sumljivih transakcijah, ki se nanašajo na morebitno pranje denarja, povezana predhodna kazniva dejanja ali financiranje terorizma. Pri svojem delu je v celoti samostojen in operativno neodvisen, vključno z odločitvami o sprejemanju in analiziranju podatkov, informacij in dokumentacije ter odločitvami o pošiljanju izsledkov svojih analiz pristojnim organom. Urad deluje kot posrednik med finančnimi in nefinančnimi institucijami, ki mu sporočajo sumljive transakcije, ter policijo in tožilstvom (ZPPDFT-1, 2016).

2. NOVOSTI ZAKONA S PODROČJA PREPREČEVANJA PRANJA DENARJA IN FINANCIRANJA TERORIZMA (ZPPDFT-1)

Krovni zakon Urada je ZPPDFT-1 (2016). Gre za relativno nov zakon, ki je začel veljati v drugi polovici novembra 2016. Navedeni zakon je preventivni zakon, ki predpisuje naloge in obveznosti zavezancev in Urada ter nekaterih drugih državnih organov. Usklajen je z revidiranimi standardi FATF, sprejetimi februarja 2012, in četrto direktivo iz leta 2015. Novi ZPPDFT-1 je prinesel kar nekaj sprememb, in sicer:

- mejni znesek za sporočanje gotovinskih transakcij Uradu se je zmanjšal s 30.000 evrov na 15.000 evrov;
- znesek sporočenih transakcij v tvegane države se je zmanjšal na 15.000 evrov;
- trajanje začasne ustavitve transakcije se je z 72 ur podaljšalo na tri delovne dni;
- sodišču, tožilstvu, policiji in FURS-u se omogočajo nekateri dostopi do evidenc Urada;
- v zvezi s postopkom odvzema premoženja nezakonitega izvora se omogoča sodelovanje Urada s tožilstvom;
- Uradu se dodeljujejo inšpekcijska pooblastila za izvajanje inšpekcijskih nadzorov nad zavezanci, ki nimajo primarnega nadzornika, in nad zavezanci, ki ga že imajo;
- ustanovil se je register dejanskih lastnikov poslovnih subjektov, ki ga vzdržuje in upravlja AJPES;
- oblikovala se je dikcija pojma »virtualna valuta« (ZPPDFT-1, 2016).

Ko govorimo o sodelovanju med Uradom ter organi odkrivanja in pregona, se izmenjave podatkov in informacij nanašajo predvsem na PD, povezana predhodna kazniva dejanja ali FT. ZPPDFT-1 (2016) glede tega omogoča kar nekaj ukrepov, med drugim tudi, da Urad od zavezancev pisno zahteva tekoče spremljanje finančnega poslovanja fizične/pravne osebe, kadar so izkazani razlogi za sum storitve kaznivega dejanja PD ali FT. Izvajanje tovrstnega ukrepa lahko

traja največ tri mesece, iz utemeljenih razlogov pa se njegovo trajanje vsakič lahko podaljša še za en mesec, vendar skupno ne za več kot šest mesecev.

V primeru obstoja razlogov za sum PD v zvezi z neko transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi, povezanimi predhodnimi kaznivimi dejanji ali FT lahko Urad začne na obrazloženo pisno pobudo sodišča, državnega tožilstva (v nadaljnjem besedilu: DT), policije, Slovenske obveščevalno-varnostne agencije in drugih organov, ki so opredeljeni v prvem odstavku 99. člena ZPPDFT-1 (2016), zbirati in analizirati podatke, informacije in dokumentacijo. ZPPDFT-1 (2016) tudi opredeljuje, da v primerih, ko DT vodi postopke finančne preiskave znotraj finančne preiskovalne skupine po ZOPNI, lahko Urad začne zbirati in analizirati podatke, informacije in dokumentacijo na obrazloženo pisno pobudo DT. Urad lahko v okviru svojih pooblastil izda odredbo o začasni zaustavitvi transakcije za tri delovne dni, če presodi, da obstajajo utemeljeni razlogi za sum storitve kaznivega dejanja PD ali FT, in o tem obvesti pristojne organe ter organe odkrivanja in pregona. V vseh navedenih primerih Urad svoje ugotovitve lahko strne v dve obliki dokumentov, in sicer v (1) Obvestilo o sumljivi transakciji ali v (2) Informacijo o drugih kaznivih dejanjih. V obvestilu o sumljivih transakcijah, na podlagi podatkov, informacij in dokumentacije, ki jih je pridobil v skladu s svojim krovnim zakonom, svoje ugotovitve pošlje pristojnim organom. Vsebina teh obvestil se največkrat nanaša na razloge za sum PD, v nekaterih primerih pa tudi na razloge za sum FT. V informaciji pa Urad opredeljuje svoje ugotovitve o drugih kaznivih dejanjih, ki niso PD ali FT, ki se preganjajo po uradni dolžnosti in za katera je predpisana kazen zapora. Pri slednjem gre največkrat za kazniva dejanja iz 24. poglavja KZ-1 (2008) – kazniva dejanja zoper gospodarstvo, ne pa izključno za gospodarska kazniva dejanja.

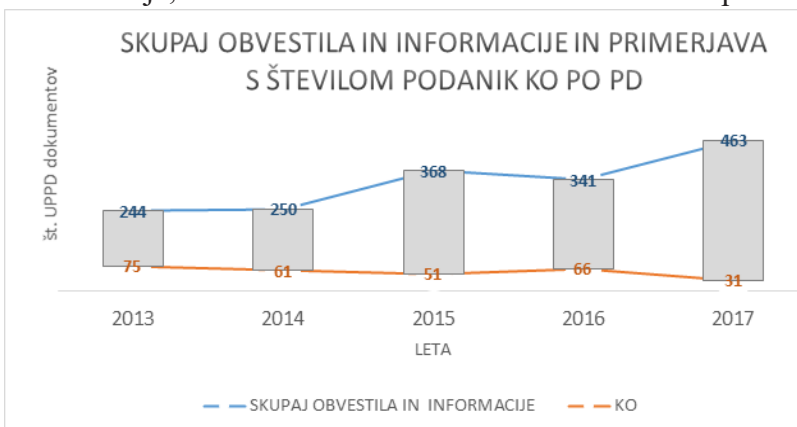
3. STATUS OBVESTIL O SUMLJIVIH TRANSAKCIJAH IN INFORMACIJ O DRUGIH KAZNIVIH DEJANJH TER NJIHOV ODNOS DO DELA V POLICIJI

Glede samega statusa obvestil o sumljivi transakciji in informacij o drugih kaznivih dejanjih sta se znotraj stroke razvili dve smeri. Na eni strani je del stroke, ki meni, da obvestilo nima značilnosti kazenske ovadbe po določilih 145. člena Zakona o kazenskem postopku (2012) (v nadaljnjem besedilu: ZKP) ter da bi lahko šele ob dodatno zbranih podatkih in dokazilih podajali kazensko ovadbo, takšna razlaga pa policistom/ kriminalistom povzroča pomisleke, in to zlasti glede odločitve o uporabi zakonskih določil glede pridobivanja podatkov oziroma zbiranja obvestil po ZKP ali Zakonu o nalogah in pooblastilih policije (v nadaljnjem besedilu: ZNPPol). Drugi del stroke ne išče le »črkobralskih« razlogov, ampak zagovarja stališče, da če je neka oseba storila uradno pregonljivo kaznivo dejanje in iz vsebine obvestila o sumljivi transakciji izhajajo razlogi za

sum storitve takšnega dejanja, lahko policija na podlagi lastne presoje uvede predkazenski postopek. Pogoji, da policija začne predkazenski postopek na podlagi takšnega dokumenta, pa je posedovanje podatkov in dokazil (dovolj konkretiziran opis dejanja, materialni dokazi in dovolj konkretizirani razlogi za sum, da je bilo storjeno uradno pregonljivo kaznivo dejanje). Na podlagi takšnih ugotovitev lahko policija v skladu s prvim odstavkom 148. člena ZKP ustrezno ukrepa. To pomeni, da so njene aktivnosti odvisne od vsebine, ki izhaja iz obvestila o sumljivi transakciji ali informacije o drugih kaznivih dejanjih. S takšno razlago je presoja dokaznih standardov »razlogov za sum« prepuščena policiji, enako pa velja za odločitev, ali bo uporabljala določbe po ZKP ali ZNPPol. Pomembno je tudi, da so informacije znotraj obeh dokumentov subjektivno zanesljive in objektivno resnične (preverljivost dokazov). Razlogi za sum (kot najnižji dokazni standard), ki so podlaga za začetek poizvedbenega postopka policije po ZKP, so lahko podani že zelo hitro, saj zadošča že nekaj dejstvenih opornih točk oziroma konkretnih okoliščin, ki kažejo na to, da je bilo storjeno, se izvaja ali pripravlja kaznivo dejanje. To pomeni, da morajo biti razlogi za sum dovolj konkretni in določno izkazani tako, da je mogoča njihova vsebinska in formalna kontrola. Zanimivi so tudi statistični podatki Urada (Letno poročilo Urada za leto 2017, 2018), iz katerih izhaja, da je v obdobju od leta 2010 do 2016 policija podala skupno 325 kazenskih ovadb za kaznivo dejanje PD. Približno polovica vseh podanih kazenskih ovadb je temeljila na dokazilih, ki jih je zbral Urad. To je mogoče razložiti tako, da so ugotovitve Urada pomembno orodje za delo policije pri preiskovanju PD in jih je kot take mogoče uporabljati tudi za začetek predkazenskega postopka ob predhodno naštetih pogojih.

Grafikon 1: Število UPPD dokumentov in primerjava s št. podanik KO za PD od leta 2013 do konca leta 2017 (vir: lastna analiza, statistični podatki Policije od 2013-2017 in poročilo Urada 2017)

Iz grafikona 1 izhaja, da Urad od leta 2013 do konca leta 2017 povečuje število

poslanih odpremkov (Obvestila/ Informacije) na policijo. Po drugi strani tudi lahko vidimo, da kljub povečanemu številu odpremkov se na strani policije zmanjšuje število podanih ovadb iz naslova PD. Prav tako je zanimiv podatek, da je v letu 2017 Urad na policijo naslovil 463 odpremk, pri čemer pa je policija podala zgolj 31 kazensko ovadbo za PD. Slednje predstavlja zgolj 6,6 % izkoristek. Pri čemer pa je potrebno še upoštevati dejstvo, da je od 31 kazenskih ovadb bilo več kot polovica zaznav na podlagi lastnega dela policije in da so nekatere prijave lahko iz preteklih let.

4. INKRIMINACIJA PRANJA DENARJA PO KAZENSKEM ZAKONIKU RS

Inkriminacija pranja denarja je opredeljena v 245. členu KZ-1 (2008) in je v skladu s Konvencijo Sveta Evrope št. 141. Storilec tega kaznivega dejanja je lahko vsakdo, tudi pravna oseba (Ferlinc, 2016). Kaznivo dejanje se lahko stori z naklepom ali iz malomarnosti. Predhodno kaznivo dejanje je sicer eden od zakonskih znakov kaznivega dejanja pranja denarja, vendar je kljub svoji specifičnosti samostojno kaznivo dejanje. Omenjeni člen zakona je sestavljen iz šestih odstavkov. Prvi odstavek določa, kot navaja Florjančič (2014), temeljno in izvršitveno obliko dejanja, in sicer način, kako storilec denar ali premoženje, za katero ve, da je bilo pridobljeno s kaznivim dejanjem, kot je sprejem, zamenjava, hramba, razpolaganje, uporaba pri gospodarski dejavnosti ali drug način, določen z ZPPDFT-1, s pranjem prikrije ali poskusi prikriti njegov izvor. Drugi odstavek, kot navaja Čop (2016), opredeljuje t. i. dvojno kaznivost. Gre za primere, ko ista oseba stori predhodno oziroma predikatno kaznivo dejanje in pranje denarja. Pri tem je treba ločiti ravnanje storilca predhodnega kaznivega dejanja in njegovo ravnanje s protipravno pridobljenim denarjem ali premoženjem. Tretji odstavek opredeljuje hujšo obliko kaznivega dejanja. Gre za primere, ko je bil z navedenim kaznivim dejanjem pridobljen denar ali premoženje velike vrednosti. Četrty odstavek opredeljuje izvajanje pranja denarja v hudodelski združbi. To je združba treh ali več oseb, ki so se združile za izvajanje kaznivega dejanja pranja denarja in imajo ustrezno organiziranost, načrt, delitev vlog ipd. Peti odstavek opredeljuje milejšo obliko kaznivega dejanja. Gre za primere, ko storilec ravna iz malomarnosti. Šesti odstavek pa opredeljuje, da se denar in premoženje iz prejšnjih odstavkov obvezno odvzameta.

Po mednarodno sprejeti definiciji so pri pranju denarja, kot navaja Šeme Hočevnar (2007), značilne tri faze: (i) plasma (denar se iz ilegalnih operacij spreminja v negotovinske finančne dobrine); (ii) stratifikacija (izvajajo se številne logične in nelogične finančne transakcije, to pa poteka s posredovanjem legalnih ali fiktivnih podjetij, prek anonimnih vlaganj, posrednikov ipd., z namenom zakrivanja sledi pravega izvora premoženja in onemogočanja identifikacije

lastnikov takega premoženja) in (iii) integracija (sledi ponovno vlaganje v legalne posle z namenom prikazovanja denarja kot neoporečnega). Na podlagi navedenega je za presojo ravnanja storilca v smislu obstoja zakonskih znakov kaznivega dejanja pranja denarja bistveno, ali je bilo storilčevo ravnanje ustrezno za prikritje (ali poskus prikritja) nezakonitega izvora premoženja. Omenjena izvršitvena ravnanja se lahko uresničijo z navidezno legalnimi oblikami (npr. sklenitev kupoprodajne pogodbe, polog denarja na bančne račune ipd.) ali ilegalnimi oblikami (menjava registrske tablice na ukradenem vozilu, ponareditev identifikacijskih listin določenega predmeta ipd.). Izvršitvene oblike morajo biti takšne, da povzročijo prekinitve vsakršne objektivne ali subjektivne povezanosti s predhodnim kaznivim dejanjem, s katerim je bilo pridobljeno premoženje. To pomeni, da si storilec kaznivega dejanja prizadeva za prikritje pravega izvora denarja oziroma premoženja. Vedeti mora, da je bilo premoženje, ki je predmet njegovega ravnanja, pridobljeno s kaznivim dejanjem, in v takšno ravnanje tudi privoliti – strinjati se mora, da se z njegovim nadaljnjim ravnanjem izvor tega premoženja prikrije. Po prvem odstavku 245. člena KZ-1 ne zadošča sklepanje, da je storilec domneval, da premoženje izvira iz (predhodnega) kaznivega dejanja. Potrebna sta neposredni naklep storilca, ki obsega zavest storilca, da s takim ravnanjem prikriva (ali poskuša prikriti) izvor premoženja, in hotenje za doseg cilja. Storilčevo vedenje o načinu pridobitve premoženja torej zadošča le za odločitev, ali bo dejanje pravno opredeljeno po prvem ali petem odstavku 245. člena KZ-1.

5. ZAKLJUČEK

Mednarodni komite strokovnjakov za pranje denarja Moneval je v zadnji evalvaciji leta 2016 podal relativno visoke ocene tehnične usklajenosti (zakonodajni vidik) in nekoliko slabše ocene učinkovitosti (uporaba zakonov v praksi). Slovenija je na področju boja zoper pranje denarja od leta 2008 dalje naredila velik napredek v pozitivno smer. Ustanovljena sta bila NPU (2010) in SDT (2011) za odkrivanje in pregon najhujših oblik kaznivih dejanj, med katere spada tudi pranje denarja. Sprejetih je bilo mnogo novih zakonov, tudi nov ZPPDFT-1 (2016), ki uvaja kar nekaj sprememb in Uradu širi pooblastila. Zgledno je tudi sodelovanje med organi odkrivanja in pregona ter Uradom, povečuje pa se tudi delež kazenskih ovadb, ki temeljijo na podatkih Urada. V zadnjih letih opazamo ogromno povečanje števila pravnomočnih sodb glede pranja denarja. Sodišča so v letih od začetka 2013 do konca 2016 izrekla kar 60 sodb, medtem ko je bilo takih sodb v celotnem obdobju od leta 1995 do 2012 samo devet (Letna poročila o učinkovitosti in uspešnosti sodišč od leta 2004-2018). Nedvomno lahko sklenemo, da se stanje pri odkrivanju in pregonu kaznivih dejanj pranja denarja ter financiranja terorizma, vsaj po številu podanih kazenskih ovadb in začelih postopkov ter nenazadnje tudi sodb, od leta 2008 dalje izboljšuje in da

Slovenija ni Meka za pralce denarja kljub nekaterim odmevnim (nacionalnim in/ ali mednarodnim) primerom. Nedvomno ostaja še vedno velik razkorak med številom Obvestil o sumljivih transakcijah in Informacij o drugih kaznivih dejanjih, ki jih Urad pošlje organom odkrivanja in pregona, ter številom podanih kazenskih ovadb policije po pranju denarja na pristojna državna tožilstva. Glede navedenega razkoraka nas je opozoril tudi Svet Evrope po opravljeni evalvaciji v letu 2016. Vsekakor bo potrebno temu področju nameniti več pozornosti predvsem v smislu dosege večje učinkovitosti oz večjega izplena v odnosu med prejetimi odpremki Urada in podanimi kazenskimi ovadbami s strani policije po PD/FT. Kljub navedenemu ozkemu grlu pa se je potrebno zavedati, da se Slovenija na lestvici ustanove Basel Institute on Governance (2019) med 146 državami uvršča med šest držav z najmanjšim tveganjem pranja denarja. Boljše od nas so se uvrstile le Finska, Litva, Estonija, Bolgarija in Nova Zelandija, na zadnjem mestu pa je Iran⁴.

⁴ Gre za državo, ki ne spoštuje v celoti FATF standardov, ni implementiral mednarodnih konvencij s področja PD/FT in ima neustrezno nacionalno zakonodajo na PPDFT in zakonodajo, ki inkriminira PD in FT.

LITERATURA

1. Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures, Slovenia, fifth Round Mutual Evaluation Report. Dosegljivo na: <https://www.coe.int/en/web/moneyval/-/moneyval-publishes-follow-up-report-on-sloven-1>
2. Basel institute of Governance (2019). Basel AML Index report: 8th edition. Dosegljivo na: <https://www.baselgovernance.org/basel-aml-index>
3. Čop, U. (2016). Kaznivo dejanje pranja denarja po 245. členu KZ-1: modernizacija izvršitvenih ravnanj in ugotavljanje subjektivnega elementa. *Pravna praksa*, 42(6/7), 963–970.
4. Dahan, F. (2000) Central and Eastern Europe, anti money laundering guide. London: CCH Editions Ltd.
5. Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES.
6. Ferlinc, A. (2016). Kaznivo dejanje pranja denarja z vidika učinkovite prakse. *Pravna praksa*, 35(23), 13–15.
7. Florjančič, D. (2014). Kaznivo dejanje pranja denarja v KZ-1. *Pravna praksa*, 33(12), 9–11.
8. Kazenski zakonik (KZ-1). Uradni list RS, (55/2008).
9. Konvencija 141., o pranju, odkrivanju, zasegu, zaplembi, premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem. Dostopna na: http://www.svetevrope.si/sl/dokumenti_in_publicacije/konvencije/141/index.html
10. Letna poročila o učinkovitosti in uspešnosti sodišč od leta 2004-2018. Dostopno na: http://www.sodisce.si/sodna_uprava/statistika_in_letna_porocila/
11. Letno poročilo Urada za leto 2017. (2018). Dostopno na: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/UPPD/Dokumenti/Letna-porocila/eea1200293/letno_porocilo_2017-v2.pdf/ (16.9.2019)
12. Poročilo petega kroga ocenjevanja Republike Slovenije, ki ga je opravil odbor Moneyval, iz leta 2017. Dostopno na: <https://rm.coe.int/moneyval-moneyval-2017-2-5th-roundmutual-evaluation-of-slovenia/16807358f8> (20.9.2019).
13. Šeme Hočevar, V. (2007). *Pranje denarja – učinkovito odkrivanje in preprečevanje*. Ljubljana: GV založba.
14. Zakon o kazenskem postopku (ZKP-M). Uradni list RS, (87/14).
15. Zakon o nalogah in pooblastilih policije (ZNPPoL). Uradni list RS, (15/13)
16. Zakon o odvzemu nezakonitega izvora (ZOPNI). Uradni list RS, (53/18).
17. Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-1). Uradni list RS, (68/2016).

SITUATION IN THE FIELD OF MONEY LAUNDERING IN SLOVENIA

Money laundering is an international phenomenon and must be dealt globally. Quickly accessible to information is crucial in the fight against money laundering. It should be emphasized that in order to enhance the efficiency of work, there is a need for coordinated and cooperation between law enforcement and anti-money laundering authorities. However, it is undoubtedly important for the efficiency of the work to take into account international standards and guidelines to be effective. Only in this way can we be sufficiently fight in the field of money laundering. This article is divided into four sections. The first section defines the international aspect of the fight against money laundering with a focus on the evaluation of the Republic of Slovenia in 2016 by the Council of Europe and its Moneyval Committee, which also highlights the key findings of the evaluators. The second part highlights the novelty of the new Law on the Prevention of Money Laundering and Financing of Terrorism (ZPPDFT-1), which was adopted at the end of November 2016. Emphasis is placed on news regarding the relationship or powers between the police and the Office for the Prevention of Money Laundering (FIU). The third content section defines the relationship between the status of the Suspicious Transaction Notice (Notification) and the Information on Other Crimes (Information) addressed by the FIU to the police and their relationship to the initiation of pre-trial proceedings by the police. The final part defines the criminalization of money laundering under the Criminal Code of the Republic of Slovenia (2008) (hereinafter: KZ-1), which explains the individual paragraphs of Article 245. KZ-1.

Keywords: *money-laundering, police, Office for the Prevention of Money Laundering, predicate offence, Moneyval*